

[J. V. Christensen.]

kommende 3 100 m og for Nørrejylland Vedkommende 5 125 m. I Sammenligning hermed stiller det sønderjydske Landsarkiv mindre Krav. I det midlertidige Arkivdepot, der er oprettet i Aabenraa, og hvortil den første Aflevering har fundet Sted, er der 1 000 m Hyldeplads, som nu er fuldt belagt, og hvis den tilbageværende Aflevering af Arkivalier op til 1920 skal finde Sted, vil der være Brug for 2 000 m i alt. Men selvfølgelig maa et nyt Arkiv indrettes med en Del mere Plads, med Udvidelsesmuligheder.

Naar man gennemgaar de Oplysninger, der er indkommet til Folketingsudvalget, vil man se, at det i Virkeligheden overalt i vore Landsarkiver kniber stærkt med Pladsen. Sjællands Landsarkiv synes efter den Statistik, der er bragt til Veje, at ville være fyldt om tre Aar, og Nørrejylland i Viborg er i Virkeligheden fyldt; Fyns Arkiv er det eneste, der er nogenlunde velstillet med Hensyn til Plads, idet det opgives, at man der har Hyldeplads til indkommende Arkivalier for endnu en halv Snes Aar. Jeg vil minde om, at der for nogle Aar siden gennemførtes en Lov, der stærkt begrænsede Pligtafleveringen til vore Biblioteker. Jeg er ikke tilstrækkelig sagkyndig med Hensyn til Arkivalier, til at jeg kan vide noget om, hvorvidt der vilde være Mulighed for at gaa til visse Begrænsninger ved Afleveringen af Arkivalier eller i hvert Fald gaa over til, at en Del Materiale sorteredes ud og magasineredes, i Stedet for at det nu tager den dyreste Plads op, nemlig den paa Hyldeplads i Arkiverne. Der har for et Par Aar siden været udarbejdet meget vidtgaaende Planer ansgaaende Udvidelse baade af Odense og Viborg Arkiver. Det sidste tænkte man sig endogsaa udvidet med 10 000 m Hylde, hvilket jo vilde sige, at det i Omfang blev næsten tredoblet. Der er i øvrigt det ejendommelige ved Viborg Arkiv, at det ifølge Arkivarens Erklæring til Folketingsudvalget allerede 10 Aar efter Opførelsen, nemlig i 1901 — Arkivet er opført i Aaret 1891 —, gjordes gældende, at der trængtes til en Udvidelse. Denne Trang har dog altsaa været noget elastisk, eftersom man har klaret sig i de efterfølgende 29 Aar

og endnu ikke er helt udgaaet med Pladser. Det er bl. a. sket paa den Maade, at man har opmagasineret formentlig mindre værdifulde Arkivalier.

Jeg har nævnt disse Spørgsmaal for at gøre Sagens forskellige Sider til Genstand for Betragtning, idet det har Betydning for Overvejelserne angaaende Sønderjylland; men Grundbetragtningen maa være den, at det Materiale, som indgaar til det sønderjydske Landsarkiv, bør samles i de sønderjydske Landsdele paa det Sted, man kan blive enig om. For den praktisk nyttebringende Brug af Arkivet og ikke mindst for den frugtbare lokalhistoriske Forskning, der ofte drives af Folk fra det lokale Omraade og uden Støtte af nogen Art, er det af Værdi, at Arkivet oprettes indenfor Omraadet; vel er dette ikke saa stort som de andre Arkivomraader, men efter min Mening er det i mange Maader saa særpræget, at det fortjener sit særlige Arkiv. Jeg ved, at man i Sønderjylland ikke er enig om, paa hvilket Sted Arkivet skal ligge, men det skal jeg ikke paa nærværende Tidspunkt komme nærmere ind paa.

Jeg er indforstaaet med den Tanke, som den højtærede Minister fremsatte, at Sagen kommer til Behandling i et Udvalg, og der vil naturligvis alle Forhold blive taget i den nøjeste Betragtning, saaledes at der paa bedst mulig Maade øves Ret og Skel til alle Sider ved Løsningen af dette Spørgsmaal.

Jeg vil da anbefale Lovforslaget til Fremme gennem en Udvalgsbehandling, under hvilken alt, hvad der kan bidrage til at skaffe os den mest hensigtssvarende og mest praktiske og økonomiske Løsning af Spørgsmaalet, bliver overvejet.

Jørgen Møller: De Udtalelser, som den højtærede Statsminister fremsatte vedrørende dette Spørgsmaal, rummer i og for sig de Tanker, jeg havde tænkt at give Udtryk for paa mit Partis Vegne.

Spørgsmaalet om, i hvilken By Arkivet skal ligge, kan jo først afgøres, naar man bliver enig om, hvilket Omraade Arkivmaterialet skal omfatte. Der har ogsaa været sagkyndige Røster fremme om, at der saglig set ikke vilde være Grund til at dele Arkivmaterialet for Jylland mellem